

στο μικροσκόπιο...

Μουσουλμάνοι και Ρωμηοί

Μητροπολίτης Ναυπάκτου και Αγίου Βλασίου κ. Ιερόθεος

Πολλές αναλύσεις γίνονται για τις σχέσεις και αντιπαραθέσεις μεταξύ των θρησκειών, ειδικότερα μεταξύ Μουσουλμανισμού και Χριστιανισμού. Μπορεί να θίξει κανείς πολλές πλευρές του θέματος αυτού, αλλά στο παρόν άρθρο θα ήθελα να εντοπίσω την καταλυτική σημασία του εθνικισμού στη σύγκρουση μεταξύ Μουσουλμανισμού και Ρωμηοσύνης.

1. Το Κοράνιο για τους Ρωμηούς

Το Κοράνιο, που είναι το «ιερό βιβλίο» του Μουσουλμανισμού, στο 30ό κεφάλαιο κάνει λόγο για τους Ρωμηούς. Γράφεται:

«Το Στάδιο "α-ρΡουμ"-οι Ρωμηοί... Στο όνομα του ΑΛΛΑΧ, του Ελεήμονα και Φιλανθρώπου. ΑΛΜ (Αλεφ-Λαμ-Μιμ). Νικήθηκαν οι Ρωμηοί. Σε μια γη πολύ κοντινή. Αλλά αυτοί και μετά την ήττα τους (αυτή) σύντομα θα ξανανικήσουν. Σε λίγα χρόνια όμως. Με τον ΑΛΛΑΧ βρίσκεται η απόφαση και για (ό,τι έγινε) στο παρελθόν και για (ό,τι θα γίνει) στο μέλλον. Θα είναι η Ημέρα που οι Πιστοί θα χαίρονται, με τη βοήθεια του ΑΛΛΑΧ. Βοηθά εκείνον που θέλει. Και είναι Παντοδύναμος, Ελεήμονας. (Είναι) η υπόσχεση του ΑΛΛΑΧ. Ποτέ ο ΑΛΛΑΧ δεν εκπρέπεται από την υπόσχεσή Του» (έκδ. Μαριάννας Ιωάννου Λάτση, έτος 1987, σελ. 581).

Ο Αλύ Νουρ στη διδακτορική διατριβή του με τίτλο «Το Κοράνιον και το Βυζάντιον» υποστηρίζει ότι ο Μωάμεθ εδώ δεν αναφέρεται γενικά στους Έλληνες, όπως μεταφράσθηκε παλαιότερα το κεφάλαιο αυτό σε άλλη έκδοση, αλλά στους Ρωμηούς. Μελετώντας το Κοράνιο στην αραβική γλώσσα ι-

σχυρίζεται ότι η επικεφαλίδα του κεφαλαίου αυτού δεν είναι «οι Έλληνες», αλλά οι «Αρρούμ», που αποτελείται από δύο λέξεις, το Αλ που είναι άρθρο και το Ρουμ, και δηλώνει τους Ρωμηούς, δηλαδή τους Ορθοδόξους Χριστιανούς της Ρωμαϊκής-Βυζαντινής Αυτοκρατορίας. Έτσι, η ανάγνωση του κεφαλαίου αυτού στο Κοράνιο δηλώνει ότι στις πολεμικές συγκρούσεις μεταξύ Ρωμηών και Περσών της περιόδου εκείνης οι Πέρσες νίκησαν τους Ρωμηούς, αλλά έπειτα από λίγο θα νικήσουν οι Ρωμηοί τους Πέρσες με τη βοήθεια του Θεού, οπότε θα χαρούν οι πιστοί, δηλαδή οι Αραβες Μουσουλμάνοι. Φαίνεται σαφέστατα μια συμπάθεια των Μουσουλμάνων προς τους Ρωμηούς, διότι είναι και οι δύο «λαοί της Βίβλου».

Αυτό πρέπει να εξετασθή από την άποψη ότι οι Αραβες, αλλά και ο Μωάμεθ, ασκούσαν το εμπόριο μεταξύ Ρωμηών και Περσών, διατηρούσαν τη γραμμή Συρία- Υεμένη, μεταφέροντας τα αγαθά της Ανατολής στο Βυζάντιο και είχαν περισσότερη σχέση με τη Ρωμανία-Βυζάντιο. Ακόμη, οι Μουσουλμάνοι Αραβες έτρεφαν σεβασμό στον βυζαντινό πολιτισμό, τον οποίον προσέλαβαν και τον οικειοποιήθηκαν σε πολλά σημεία, αλλά έτρεφαν θαυμασμό και στην βυζαντινή εξουσία.

2. Δύο διαφορετικές ερμηνείες

Η Nadia Maria El Cheikl, διδάκτορας του Χάρβαρντ και καθηγήτρια του Αμερικανικού Πανεπιστημίου της Βηρυτού, σε σχετική μελέτη της με τίτλο «Το Βυζάντιο θεωρούμενο από τους Αραβες», μεταξύ των άλλων αναφέρεται στις δύο διαφορετικές ερμηνείες του χωρίου αυτού του Κορανού που προαναφέρθηκε.

Ισχυρίζεται, με επιχειρήματα, ότι η

ερμηνεία που κυριαρχούσε στους Μουσουλμάνους μέχρι τον 11ο αιώνα για το 30ό κεφάλαιο του Κορανού ήταν αυτή που δόθηκε πιο πάνω, ότι δηλαδή νικήθηκαν οι Ρωμηοί από τους Πέρσες, αλλά πολύ σύντομα οι Ρωμηοί θα νικήσουν τους Πέρσες, πράγμα το οποίο θα χαροποιήσει τους πιστούς Μουσουλμάνους. Από τον 11ο αιώνα, όμως, και μετά διαδιδόταν μian εντελώς αντίθετη ερμηνεία, ότι δηλαδή οι Ρωμηοί νίκησαν τους Πέρσες, αλλά στη συνέχεια οι Πέρσες θα νικήσουν τους Ρωμηούς και έτσι οι πιστοί Μουσουλμάνοι θα χαρούν.

Οπότε, η πρώτη αυθεντική ερμηνεία είναι ότι οι Μουσουλμάνοι είναι με το μέρος των Ρωμηών, ενώ η δεύτερη μεταγενέστερη ερμηνεία είναι ότι οι Μουσουλμάνοι είναι με το μέρος των Περσών. Και οι δύο αυτές ερμηνείες συνυπάρχουν με κυρίαρχη την πρώτη.

Είναι ενδιαφέρον όμως το να δούμε πώς εξηγείται αυτή η αλλαγή ερμηνείας του χωρίου αυτού του Κορανού.

3. Η εθνικιστική έχθρα

Όπως προαναφέρθηκε οι Αραβες εξ αρχής συνεργάζονταν με τους Ρωμηούς-Βυζαντινούς κυρίως με το εμπόριο και προσέλαβαν τις πολιτισμικές παραδόσεις τους, επηρεάστηκαν από τους Μονοφυσίτες και τους Νεστοριανούς, οι οποίοι ζούσαν στα ανατολικά σύνορα της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας, αλλά αργότερα οι διαθέσεις τους άλλαξαν έναντι των Ρωμηών-Βυζαντινών. Πρέπει να υπήρξε ένα σημαντικό και συνταρακτικό γεγονός.

Ο π. Ιωάννης Ρωμανίδης, όπως το συναντούμε και σε άλλες βιβλιογραφικές πηγές, υποστήριξε ότι η στροφή των Αράβων έναντι των Ρωμαίων-Βυζαντινών παρατηρήθηκε όταν η θρησκεία του Ισλάμ επεκτάθηκε προς

Ανατολές και εξισλαμίσθηκαν οι Πέρσες, που μέχρι τότε ήταν κυρίως Ζωροάστρες.

Τότε το αιώνιο μίσος των Περσών εναντίον των αρχαίων Ελλήνων, όπως εκδηλώθηκε κατά τους ελληνοπερσικούς πολέμους, και εναντίον των Ρωμηών πέρασε και στον Μουσουλμανισμό. Δηλαδή, όσο ο Μουσουλμανισμός παρέμεινε στην Αραβία, διατηρούσε μια καλή σχέση με τους Βυζαντινούς, μάλιστα δε εθεωρείτο και αίρεση του Χριστιανισμού και όχι ως θρησκεία. Όταν, όμως, ο Μουσουλμανισμός διείσδυσε στην Περσία, τότε προσέλαβε αυτό το εχθρικό στοιχείο που διατηρούσαν οι Πέρσες εναντίον των Ελλήνων, οπότε το εθνικό μίσος έγινε και θρησκευτικό.

Βέβαια, αυτή η αλλαγή διαθέσεως των Μουσουλμάνων εναντίον των Χριστιανών αυξήθηκε και από την αχαρακτήριστη συμπεριφορά των δυτικών Χριστιανών, που με τους Σταυροφόρους προξένησαν διάφορες καταστροφές στις περιοχές τους.

Και το γεγονός αυτό δείχνει ότι οι συγκρούσεις μεταξύ θρησκειών πρέπει να εξετάζονται και μέσα από την προοπτική του εθνικισμού από οπουδήποτε και αν προέρχεται, χωρίς να εθύνονται απόλυτα οι θρησκείες. Ο εθνοφυλετισμός, όταν επενδύεται με θρησκευτικά στοιχεία, γίνεται πολύ επικίνδυνος. Το ίδιο ισχύει και όταν οι διάφορες παγκόσμιες πολιτικές και διάφοροι πολιτικοί ανταγωνισμοί χρησιμοποιούν τη θρησκεία για τους σκοπούς τους και στη συνέχεια την ενοχοποιούν.

Βεβαίως, ευθύνονται και οι θρησκευτικοί ηγέτες, όταν ενσυνείδητα ή ασυνείδητα γίνονται συμμετοχοί σε αυτό το επικίνδυνο «παιχνίδι» για την ανθρωπότητα.

24ΩΡΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ

1683 AM (στα μεσαία κύμματα)

Συνεχή καθημερινή ενημέρωση και ψυχαγωγία

Ο Ελληνικός Ραδιοφωνικός Σταθμός Αυστραλίας

1683 AM λειτουργεί

σε 24ωρη βάση, 7 ημέρες την εβδομάδα.

Ο σταθμός ξεκίνησε να λειτουργεί το Μάρτιο του 1983 και εκπέμπει τα καλύτερα προγράμματα από την Ελλάδα και την Κύπρο, ενώ παράλληλα μεταδίδει τις ειδήσεις από το εξωτερικό κάθε ώρα.

Επίσης, έχουμε τα καλύτερα τοπικά προγράμματα, όπως:

"Κυπριακή Κοινότητα"

με την Έλλη Κάμπος,

"Greeks Today"

με τον Γιώργο Τσερδάνη,

"Κέφι και μπάλλα"

με τον Γιάννη Σπανέλλη,

"Κοινότητα και κοινοτικά"

και μουσικά

προγράμματα με εκφωνητές.

Ο Ελληνικός Ραδιοφωνικός Σταθμός Αυστραλίας 1683 Khz AM διαφημίζει μεγάλους οργανισμούς και επιχειρήσεις, όπως την ελληνική εφημερίδα της Αυστραλίας "Ο Κόσμος", "Λαϊκή Τράπεζα", "Τράπεζα Κύπρου", "Κυπριακή Κοινότητα NNO", "Ελληνική Ορθόδοξη Κοινότητα Σύνδνεϋ & NNO",

"Vicky Mar Fashions", "Independent and General Advertising", "Roselands Shopping Centre" και πολλές άλλες μικρές και μεγάλες επιχειρήσεις.

Για τον καλύτερο Ελληνικό Ραδιοφωνικό Σταθμό, τα τελευταία νέα, ποιοτική μουσική και τα καλύτερα ζωντανά προγράμματα, συντονιστείτε στο Ελληνικό Ραδιοφωνικό Σταθμό Αυστραλίας 1683 Khz AM.

Για περισσότερες πληροφορίες και για τις διαφημίσεις σας, **τηλεφωνήστε στο (02) 9750 8155**

και fax: (02) 9750 0517.

Τηλέφωνα για ζωντανές εκπομπές:

(02) 9750 9890 και (02) 9750 0017.

Διεύθυνση: Unit 4 / 9 Mavis St, Revesby NSW 2212

e-mail: conn01@optushome.com.au

web: GREEK RADIO 1683